

نقش و اهمیت تحصیلات تکمیلی در اخلاق و حرفه حسابداری (مورد مطالعه دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری آموزش عالی پرندک)

صدیقه سلیمانپور

کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی پرندک (نویسنده مسئول).

soleymanpoor_s@yahoo.com

دکتر حسن همتی

استادیار حسابداری، موسسه آموزش عالی پرندک

hemmati_h433@yahoo.com

شماره ۱۰ / تابستان ۱۳۹۸ (جلد سوم) / صص ۳۹-۴۸
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره دوم)

چکیده

با پیدایش عصر انقلاب ارتباطات تحول نوین در حسابداری ضرورت بهبود مهارت های تخصصی دانشجویان حسابداری و نیز شاغلان حرفه در استفاده از نوآوری ها نوین در کنار فنون موجود به عنوان موضوعی در خور توجه مطرح نموده است این امر ضرورت توجه به تحصیلات تکمیلی جهت پاسخگویی به نیازهای حاصل از عصر جدید ایجاد نموده است. هدف اصلی این مقاله نقش و اهمیت تحصیلات تکمیلی در حرفه حسابداری می باشد. بدین منظور تعداد ۲۰۰ پرسشنامه حاوی ۳۷ سوال بین دانشجویان رشته حسابداری مقطع کارشناسی ارشد آموزش عالی پرندک توزیع گردید داده های گردآوری شده در این پژوهش با استفاده از نرم افزار اس پی اس تجزیه و تحلیل شدند. در این پژوهش بررسی پایایی و روایی پرسشنامه ها و همچنین آزمون همبستگی پیرسون و آزمون تی تک نمونه ای از نرم افزار اس پی اس استفاده شده است بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق که بین تحصیلات تکمیلی و حرفه حسابداری رابطه معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: تحصیلات تکمیلی، حرفه حسابداری، اخلاق.

مقدمه

امروزه با جهانی شدن اقتصاد، تحولات فناوری و گسترش روز افزون کسب و کار، اطلاعات حسابداری از جایگاه ویژه ای برخوردار گردیده است. حرفه حسابداری نقش محوری در رونق اقتصاد و گردش ثروت و سرمایه ایفا می کند. سرمایه گذاران جهت تصمیمات مالی خود نیازمند اطلاعات دقیق مالی هستند و این موضوع ضرورت بهبود مهارت های تخصصی و اخلاق حرفه ای دانشجویان حسابداری و نیز شاغلان حرفه در مقاطع تکمیلی را داراست در این میان حسابداران به عنوان یکی از زیر ساخت های مهم حیات اقتصادی مطرح می گردند. در حرفه حسابداری علاوه بر لزوم توجه به آموزش، پژوهش نیز از نقش و جایگاه ویژه در این حرفه برخوردار می باشد. بدون تردید تحصیلات تکمیلی در دانشگاه ها به عنوان محور اصلی توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در هر جامعه ای قلمداد می گردند. امروزه دانش در زندگی حسابداران به یک ضرورت برای بهبود حرفه خود و ارتقای محیط شغلی و غنای یادگیری تبدیل شده است. تحصیلات تکمیلی و فرایند یادگیری برای آمادگی دانشجویان برای حضور مناسب در محیط های شغلی آینده و همچنین اخلاق حرفه ای مسئله ای است که از اهمیت

خاصی برخوردار است بر همین اساس یکی از مهم‌ترین وظایف دانشگاه‌ها در مقاطع تکمیلی (ارشد) آماده کردن دانشجویان جهت ارتقای حرفه خود باشند.

دانش برای بسیاری از سازمان‌ها به عنوان دارایی ارزشمندی تلقی می‌شود که موجب افزایش موقعیت استراتژیک و اخلاق حرفه‌ای آنها می‌شود و در مقابل رقبا موجب مزیت نسبی می‌شود از این رو تحصیلات تکمیلی تاثیر بسزایی می‌تواند در توسعه و پیشرفت حرفه حسابداری شود. یکی از مهم‌ترین عوامل در تولید خلق و دانش در تحصیلات تکمیلی تبادل و اشتراک دانش اعضای جامعه دانشگاهی به ویژه دانشجویان با یکدیگر است دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته حسابداری به دلیل ماهیت برنامه‌های تحصیلی خود که مستلزم پژوهشهای گوناگونی در قالب گروه‌های هستند و به منابع مختلفی دسترسی خواهند داشت باعث می‌شود که سطح دانش و روحیه فعالیت‌های گروهی خود را ارتقا دهند. آموزش عالی و دانشگاه‌ها قلب تپنده هر جامعه برای دستیابی به نیروی متخصص مورد نیاز هستند. پیشرفت تحصیلی دانشجویان هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزش عالی در زمینه هدف‌یابی و رفع نیازهای هر فرد در همان حرفه می‌باشد. در توسعه منابع انسانی مساله بیکاری یکی از چالش‌های مهم و بحث برانگیزی است که نبود تعادل بین عرضه و تقاضا نیروی انسانی در جامعه به وجود وی آید وجود نیروهای متخصص و کارا که محصول نهایی تحصیلات تکمیلی فرض می‌شوند موجب می‌شود در حرفه حسابداری و موقعیت شغلی و اخلاق حرفه‌ای خود پیشرفت چشم‌گیری داشته باشند. دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری تحقیقات مختلفی در دوران دانشجویی انجام می‌دهند و همین موضوع باعث می‌شود که دیدگاه آنها نسبت به حرفه حسابداری وسیع‌تر و جامع‌تر گردد و در موقعیت شغلی و دانش و اخلاق آنها تاثیر بسزایی داشته باشد.

بیان مسئله

در عصر حاضر دانشگاه‌ها به عنوان سازمان‌های که نقش اساسی در رشد و توسعه علمی، فرهنگی و تربیتی نیروی انسانی متخصص دارند باید همگام با تحولات علمی، آموزشی و متناسب با نیازها و مقیاس‌های ملی و جهانی فرایند کیفیت آموزش خود را به طور مستمر بهبود بخشند سطوح دوره دانشگاهی تحصیلات تکمیلی (ارشد) به علت مسئولیت‌های که دانشجویان این دور بعدها در سطح جامعه به عهده خواهند گرفت از حساسیت خاصی برخوردار است.

در دنیای تجارت و اقتصاد دانش به عنوان یکی از منابع کلیدی توسعه و پیشرفت در جوامع بشری ایفای نقش می‌کند و عاملی بنیادین در پشت پرده بسیاری از فعالیت‌های سازمان است اشتراک دانش که فعالیت پیچیده و ارزش آفرین است بنیان و پایه بسیاری از فعالیت‌های استراتژیک مدیریت دانش در سازمان‌ها می‌باشد که تحصیلات تکمیلی به این موضوع کمک می‌کند (سلیمان‌پور و همکاران ۱۳۹۵). در ایران در سال‌های اخیر شاهد رشد کمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی بوده است اما تاثیرهای این افزایش در وضعیت زندگی فردی دانشجویان و آینده کشور هنوز کامل مشخص نیست با توجه به سیاست‌های کلی فعلی تحصیلات تکمیلی جهت بهبود کیفیت تحصیل نیاز است (نداف و همکاران ۱۳۹۴). بالاترین مرحله آموزشی رسمی در جامعه ما در دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها تشکیل می‌دهند دانش‌آموختگان در دوره‌های تحصیلات تکمیلی گردانندگان فردای جامعه ما هستند. ایفای نقش موفق و سازنده این افراد در مشاغل تخصصی خود مرهون بهره‌وری و ساختار اجتماعی - علمی آموزش عالی و نظام دانشگاهی است (قاضی طباطبایی و مرجایی، ۱۳۸۰). محیط اطلاعاتی مکانی است که افراد در هنگام حضور در آن علاوه بر اشتغال به فعالیت‌های مختلف به تبادل اطلاعات نیز می‌پردازند دانشجویان به ویژه دانشجویان تحصیلات تکمیلی لازم است که راه‌های یافتن دانش و اطلاعات را بشناسند و بتوانند به سهولت به منابع

مختلف اطلاعاتی مورد نیاز خود دسترسی یابند آنها را ارزیابی کنند و به آنها نظام بخشند و نیز بتوانند اطلاعات مورد نیاز خود کسب کنند به کار گیرند. امروزه دانشجویان به عنوان یکی از رکن‌های اصلی نظام آموزشی نقش بی بدیلی را در بهبود فرایند یادگیری ایفا می‌کنند. بدیهی است که دانشجویان در راستای دستیابی آموزش و پرورش در جامعه با تاکید بر تحقیق و پژوهش در بطن آموزش می‌توانند نقش پررنگی را ایفا کنند (دهقانی و شاه ملکی، ۱۳۹۶). در بین دوره‌های مختلف تحصیلات تکمیلی دارای نقش منزلت والا است چون که وظیفه تربیت نیروی انسانی متخصص در عرصه آموزش و پژوهش و خدمات را داراست. در سالهای اخیر تحصیلات تکمیلی در ایران روند روبه رشد داشته و اکنون بعد کیفی آن مورد توجه سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران است (کردزنگنه و همکاران ۱۳۹۲). توجه به نقش پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری در ارتقای سطح علمی تاثیر قابل توجهی دارد. پیدایش عصر ارتباطات و مفاهیم نوین در حسابداری و نیز شاغلان حرفه استفاده از نوآوری‌های نوین در کنار فنون موجود را به عنوان موضوعی در خور توجه مطرح نموده است. این امر ضرورت ایجاد تغییرات بنیادی در آموزش جهت پاسخگویی به نیازهای حاصل از عصر جدید را ایجاد نموده است. در حرفه حسابداری علاوه بر لزوم توجه به آموزش، پژوهش نیز از نقش و جایگاه ویژه در حرفه برخوردار می‌باشد و این نقش والای پژوهش در حرفه حسابداری ضرورت توجه بیشتر به اهمیت، جایگاه و تقویت عوامل بهره‌وری پژوهش را ایجاب می‌نماید بنابراین توجه به پژوهش‌های این قشر از جامعه علمی کشور می‌تواند موجب پیشرفت علمی کشور در زمینه‌های گوناگون علمی گردد. شناخت نیازها و دغدغه‌های این دانشجویان، حمایت مادی و معنوی، ایجاد بستر مناسب، تهیه ابزارها و سایر امکانات پژوهش و جز آن از جمله اقداماتی است که می‌تواند زمینه بروز استعدادها و دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری را فراهم کند (سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۳).

فارغ التحصیلان دانشگاهی، بخصوص در رده تحصیلات تکمیلی به عنوان یکی از مهمترین برون‌داده‌های دانشگاه پس از فراغت از تحصیل مدت زمان زیادی را باید صرف متناسب سازی مهارت‌های خود با نیازهای بازار کار نمایند این امر لزوم مطرح شدن دوره‌های تحصیلات تکمیلی پژوهش محور را با توجه به ویژگی‌ها و شرایط خاصی که دارد بیش از پیش بارز می‌نماید (حقیقی و پرهیزکار، ۱۳۹۱). دانشجویان تحصیلات تکمیلی مهارت فناوری اطلاعات با توجه به نیاز تحصیلی تاکید شده و نقش تاثیر گذار تجارب محیطی و رایانه‌ای نشان داده است که دانشجویان از توان خوبی برخوردار بوده‌اند (شجیع و همکاران، ۱۳۹۳).

با توجه به اهمیت پژوهش در دانشگاه نقش دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری در فرایند پژوهش و تحقیقات در این مقاطع که در جامعه بیش از پیش اهمیت دارد که می‌تواند تجارب زیادی برای دانشجویان داشته باشد و این موضوع بر حرفه آنها تاثیر زیادی خواهد داشت (حکاک و همکاران، ۱۳۹۶). در توسعه منابع انسانی مساله بیکاری یکی از چالش‌های مهم و بحث برانگیز که از نبود تعادل بین عرضه و تقاضای نیروی انسانی در جامعه بوجود می‌آید وجود نیروهای متخصص و کارا که در دانشجویان تحصیلات تکمیلی بیشتر به چشم می‌خورد (منفرد و همکاران، ۱۳۹۴). در سطح کارشناسی ارشد، تاکید بر تحقیقات شبه علمی است که موفقیت چندان در کشف دانش جدید و توسعه راهکارهای مناسب برای تأمین نیازهای استفاده کنندگان را نداشته است، که البته این موضوع توسط بسیاری از اساتید دانشگاهی نیز بیان شده است (شفیع پور و دادگر، ۱۳۹۱). رشد پرشتاب علم و فناوری و تحولات عظیم اجتماعی و اقتصادی و هدف‌های بلند برنامه‌های توسعه و سند

چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران شرایطی را پدید آورده است که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تحول راهبردی در علم و فناوری و توجه بیشتر به پژوهش، تربیت نیروهای متعهد، متخصص، و ماهر را با تنوع بخشی در شیوه پذیرش دانشجو در دوره تحصیلات تکمیلی پرداخته است (ایرانداک، ۱۳۹۳). در آمریکا دانشجویان حسابداری را برای مشاغل آماده می کنند و به شرکت های حسابداری معرفی می کنند و به طور مداوم در حال تغییر کسب و کار هستند به دست آوردن شغل در حسابداری تحت تاثیر عواملی از جمله عملکرد تحصیلی، مهارت ها و علاقمندی دانشجویان است حرفه حسابداری ارتباط معنی داری با عملکرد دارد (الیزابت و همکاران، ۲۰۱۱). در مقطع تحصیلات تکمیلی به دلیل استفاده از اینترنت که روشی ساده و ارزان جهت دسترسی به اطلاعات مورد نیاز خود هستند و با توسعه تکنولوژی و اینترنت تعاملات مجازی میان افراد به سرعت افزایش می یابد و منجر به ظهور دانش مجازی می شود و همین باعث خلاقیت دانشجویان می شود برنامه برای دانشجویان کارشناسی ارشد یکی از برنامه های دو ساله است که هدف از ارتقاء توانایی دانشجویان در اعمال مهارت و یا قابلیت های آنهاست (خیوچن و چائوینگ، ۲۰۱۴).

پیشینه خارجی

الیزابت و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهشی به عملکرد فارغ التحصیلان دوره کارشناسی پرداخته اند و فاکتورهای دانشجویان حسابداری بین المللی را متفاوت دیده و به این نتیجه رسیده اند که پس از فارغ التحصیلی، هیچ ارتباط معناداری بین عملکرد وجود ندارد.

خیوچن و چائوینگ (۲۰۱۴) در تحقیقی به بررسی چگونگی استفاده از توسعه فناوری اینترنت و جامعه مجازی حرفه ای برای خلاقیت دانشجویان و فارغ التحصیلان پرداختند، که با تجزیه و تحلیل تجربی از مجموع ۹۳۰ دانشجو و فارغ التحصیل، نتایج نشان می دهد که پس از کنترل انگیزه درونی دانش آموزان و خودکارآمدی خلاقانه، توسعه فناوری اینترنت و جامعه مجازی حرفه ای، هر دو به طور قابل توجهی خلاقیت دانش آموزان را بالا می برد.

پیشینه داخلی

فرج پهلوی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی با هدف بررسی وضعیت اشتراک دانش از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دانشگاه شهید چمران اهواز در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ صورت گرفته است. نتایج نشان داد در دانشگاه شهید چمران اهواز برای پیاده سازی مدیریت دانش به طور نسبی زیرساخت های لازم وجود دارند، قبل از پیاده سازی مدیریت دانش این زیرساختها لازم است با برنامه ریزی منسجم و دقیق تقویت شوند.

نداف و همکاران (۱۳۹۴) به بررسی نقش رفتارهای مالی در موفقیت تحصیلی و رضایتمندی دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرداختند. یافته های مطالعه نشان داد که مدل پیشنهادی تحقیق از برداشش مطلوبی برخوردار است و مطابق نتایج رضایت مالی و رضایت تحصیلی با رضایت از زندگی مرتبط بودند. همچنین ارتباط عملکرد تحصیلی با رضایت تحصیلی و موقعیت مالی با رضایت مالی تایید شد. اما ارتباط معناداری بین رفتارهای مثبت مالی با رضایت مالی و عملکرد تحصیلی دانشجویان و بین موقعیت مالی و عملکرد تحصیلی یافت نشد.

قاضی طباطبایی و مرجایی (۱۳۸۰) به بررسی تاثیر ساختار اجتماعی محیط علمی کمیت و کیفیت تعامل دانشجویان با دانشکده مسئولیت‌های شغلی سایر ویژگی‌های دانشجویان بر احساس خود اثر بخشی دانشگاهی دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرداخته است یافته‌ها نشان داد که در خصوص وسیله اندازه‌گیری خود اثربخشی دانشگاهی یک سازه دو بعدی است.

دهقانی و شاه‌ملکی (۱۳۹۶) در مطالعه‌ای به بررسی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران با هدف بررسی موانع تحقیق و پژوهش در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ پرداختند. نتایج نشان داد که به ترتیب موانع فردی، موانع انگیزش موانع خدمات پژوهش، موانع اداری و موانع فرهنگی از عوامل متعدد تمایل جامعه آماری مورد مطالعه در فعالیتهای تحقیق و پژوهش است.

کردزنگنه و همکاران (۱۳۹۲) به بررسی وضعیت کیفی دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه شیراز پرداختند. عمده‌ترین یافته‌های این پژوهش عبارت‌اند از: وضعیت کیفیت دوره‌های تحصیلات تکمیلی از دیدگاه دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترا در سطح مطلوب و مورد انتظاری نبوده است و میانگین بعد ملموسات و همدلی از سایر مؤلفه‌ها بالاتر بوده است.

سلیمانی (۱۳۹۳) در پژوهشی به مطالعه و بررسی علل و عوامل عدم گرایش دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری کشور به تحقیق و پژوهش پرداختند. بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق عدم وجود امکانات تحقیقاتی در دانشگاهها و عدم رضایت دانشجویان از امکانات موجود در صدر عوامل شناسایی شده قرار دارند، بین محل تحصیل و تمایل به تحقیق نیز رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین دانشجویان توانایی خود را در خصوص انجام فعالیتهای پژوهشی اندک می‌شمارند که بیانگر ضعف مفرط نظام آموزشی موجود در این خصوص می‌باشد.

حقیقی و پرهیزکار (۱۳۹۱) در تحقیقی با هدف ارائه تحلیلی بر نقش و اهمیت تحصیلات تکمیلی پژوهش محور، در صدد آن بودند تا به چگونگی تأثیر این دوره‌ها بر توسعه و ارتقای امر کارآفرینی در دانشگاهها بپردازند. نتیجه‌گیری شد که در واقع دانشجویان پژوهش محور تا حدود زیادی در طول دوران تحصیل بعنوان کارآفرینان و یا نوآوران دانشگاهی ایفای نقش می‌نمایند. لذا این دانشجویان بعنوان بخشی از منابع انسانی مورد نیاز دانشگاهها برای تحقق و گسترش کارآفرینی دانشگاهی تلقی می‌شوند.

شجاع و همکاران (۱۳۸۸) در پژوهشی توصیفی به تعیین نگرش، گرایش و سطح مهارت دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد نسبت به فناوری اطلاعات پرداختند. نتایج نشان داد که بین نگرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی به تفکیک جنسیت و رشته تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

حکاک و همکاران (۱۳۹۷) به منظور عارضه‌یابی، پژوهشی در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دانشگاه علوم پزشکی گیلان انجام دادند. نتیجه‌گیری شد که شناسایی و توجه به عوامل و مشکلات چند بعدی فردی و سازمانی موثر بر پژوهش دانشجویان تحصیلات تکمیلی می‌تواند باعث تعالی پژوهش گردد.

منفرد و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان رشته‌های شیلاتی موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی را مورد بررسی قرار دادند. یافته‌ها نشان دادند که موفقیت شغلی با متغیرهای سن، شمار اعضای خانواده، میانگین درآمد، میانگین نمره‌های دیپلم، میانگین دانش‌آموختگی رابطه‌ی مثبت معنی‌داری دارد.

شفیع‌پور و دادگر (۱۳۹۱) در پژوهشی با استفاده از تحقیق اینانگا و شناسایی، ماهیت تحقیقات حسابداری را با ویژگیهای تحقیقات متداول بررسی کرده و با استفاده از دلایلی که آنان برای این عدم موفقیت بر می‌شمارند؛ راهکارهای مورد نظر

برای برون رفت از این وضعیت بررسی شده است که بررسی ماهیت حسابداری نشان داده است که حسابداری به عنوان یک پدیده در دنیای واقعی، هم چون پدیده های اجتماعی دیگر، بر پدیده های دیگر اثرگذار است و از آنها تأثیر می پذیرد.

فرضیات پژوهش

فرضیه اصلی

۱- بین تحصیلات تکمیلی و اخلاق و حرفه و حسابداری رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه فرعی

۱- بین کیفیت تحصیل در مقطع تحصیلات تکمیلی و اخلاق حرفه حسابداری رابطه معناداری وجود دارد.

۲- بین مهارت دانشجویان تحصیلات تکمیلی و حرفه حسابداری رابطه معناداری وجود دارد.

۳- بین علاقمندی دانشجویان تحصیلات تکمیلی و حرفه حسابداری رابطه معناداری وجود دارد.

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی است و از نظر نحوه گردآوری داده ها از نوع تحقیقات توصیفی تحلیلی است و از آنجائیکه به دنبال بررسی رابطه بین دو مولفه هستیم این تحقیق نیز مانند سایر تحقیقات مشابه از نوع تحقیقات همبستگی است.

جامعه آماری و حجم آن:

جامعه آماری این تحقیق دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد موسسه آموزش عالی پرندک می باشد

برآورد حجم نمونه و روش نمونه گیری (در صورت نمونه گیری):

در تحقیق حاضر با توجه به کوچک بودن حجم نمونه تمام دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد موسسه پرندک مورد نمونه تحقیق انتخاب شده اند و با توجه به پیگیری های حضوری و مداوم تمامی افراد نمونه به پرسشنامه های ارسالی پاسخ داده اند.

روش گردآوری اطلاعات:

در این تحقیق برای جمع آوری اطلاعات مرتبط با مبانی تئوریک و ادبیات پژوهش از روش مطالعه کتابخانه ای استفاده شده و با مراجعه به کتب، مقالات و پایان نامه ها اطلاعات لازم برای این بخش جمع آوری می شود و برای جمع آوری داده از پرسشنامه طراحی شده استفاده شده است. این پرسشنامه از دو بخش اطلاعات عمومی شامل سمت، جنسیت، تحصیلات و سن و اطلاعات بخش خصوصی شامل ۵ قسمت (متغیرهای اصلی تحقیق) و ۳۷ سوال تشکیل شده است.

پایایی و روایی:

در این پژوهش جهت سنجش پایایی پرسشنامه ها از آلفای کرونباخ استفاده شده است. نتایج پایایی پرسشنامه در جدول ۵ قابل مشاهده است.

جدول شماره (۱): ضرایب پایایی پرسشنامه‌ها

مؤلفه ها	تعداد گویه‌ها	آلفای کرونباخ
تحصیلات تکمیلی و اخلاق و حرفه حسابداری	۱۰	۰,۸۶۵
کیفیت تحصیل	۹	۰,۷۵۹
مهارت دانشجویان	۹	۰,۷۶۰
علاقه‌مندی دانشجویان	۹	۰,۷۸۳

با توجه به جدول ۱ مشاهده می‌شود که تمامی ضرایب آلفای کرونباخ برای همه متغیرها از ۰,۷ بیشتر است که بیانگر مناسب بودن و بالا بودن پایایی پرسشنامه‌ها و قابل اعتماد بودن آن است.

جدول ۲ مقادیر میانگین و انحراف معیار متغیرهای مستقل و وابسته را نشان می‌دهد.

جدول (۲): میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای اصلی تحقیق

مؤلفه ها	میانگین	انحراف معیار	تعداد
تحصیلات تکمیلی و اخلاق حرفه حسابداری	۲,۲۵۸۴	۰,۶۵۹۲۵	۱۴۹
کیفیت تحصیل	۲,۲۸۴۱	۰,۷۴۵۷۳	۱۴۹
مهارت دانشجویان	۲,۳۲۴۴	۰,۷۸۳۶۲	۱۴۹
علاقه‌مندی دانشجویان	۲,۳۰۹۵	۰,۷۸۱۵۸	۱۴۹

در جدول ۳ ضریب همبستگی درونی بین متغیرهای اصلی پژوهش و سطح معناداری آنها نشان داده شده است.

جدول (۳): ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

	کیفیت تحصیل	مهارت دانشجویان	علاقه مندی دانشجویان	تحصیلات تکمیلی و اخلاق حرفه حسابداری
کیفیت تحصیل	ضریب همبستگی	۱	۰,۶۰۶**	۰,۶۶۹**
	سطح معنی داری		۰,۰۰۰	۰,۰۰۰
	تعداد	۱۴۹	۱۴۹	۱۴۹
مهارت دانشجویان	ضریب همبستگی	۱	۰,۶۳۶**	۰,۵۵۸**
	سطح معنی داری		۰,۰۰۰	۰,۰۰۰
	تعداد	۱۵۰	۱۴۹	۱۴۹
علاقه مندی دانشجویان	ضریب همبستگی		۱	۰,۶۷۷**
	سطح معنی داری			۰,۰۰۰
	تعداد		۱۴۹	۱۴۸
تحصیلات تکمیلی و اخلاق حرفه حسابداری	ضریب همبستگی			۱
	سطح معنی داری			
	تعداد			۱۴۹

در جدول (۳)، در خصوص ارتباط بین متغیرهای پژوهش می‌توان بیان کرد که؛
 ♦ سطح معنی داری (*Sig*) برای متغیرهایی که کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده است، نشان دهنده وجود ارتباط معنادار بین آن دومتغیر است.
 ♦ سطح معنی داری (*Sig*) برای متغیرهایی که بیشتر از ۰,۰۵ بدست آمده است، نشان دهنده عدم وجود ارتباط معنادار بین آن دومتغیر است.

بررسی فرضیات تحقیق با آزمون تی تک نمونه‌ای

در جدول زیر نتایج آزمون تی تک نمونه ای آمده است.

جدول (۴): آزمون تی تک نمونه ای برای بررسی فرضیات تحقیق

مقدار آزمون = ۳						متغیرها
t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت میانگین	سطح اطمینان ۹۵ درصد		
				پایین	بالا	
-۱۳,۷۳۲	۱۴۸	۰,۰۰۰	-۰,۷۴۱۶۱	-۰,۸۴۸۳	-۰,۶۳۴۹	تحصیلات تکمیلی و اخلاق حرفه حسابداری
-۱۱,۷۱۸	۱۴۸	۰,۰۰۰	-۰,۷۱۵۸۸	-۰,۸۳۶۶	-۰,۵۹۵۲	کیفیت تحصیل
-۱۰,۵۵۹	۱۴۹	۰,۰۰۰	-۰,۶۷۵۵۶	-۰,۸۰۲۰	-۰,۵۴۹۱	مهارت دانشجویان
-۱۰,۷۸۵	۱۴۸	۰,۰۰۰	-۰,۶۹۰۵۳	-۰,۸۱۷۱	-۰,۵۶۴۰	علاقمندی دانشجویان

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

در پژوهش حاضر سعی گردید تا عامل‌های مختلف موجود درباره نقش و اهمیت تحصیلات تکمیلی در حرفه حسابداری دانشجویان تحصیلات تکمیلی (مقطع ارشد حسابداری آموزش عالی پرندک) کیفیت تحصیل- مهارت دانشجویان و علاقتمندی دانشجویان مورد بررسی قرار گیرد. نتایج این تحقیق در خصوص فرضیه اصلی: با توجه به جدول ۴، میزان سطح معنی داری برای فرضیه اصلی کمتر از ۰,۰۵ با مقدار تی ۱۳,۷۳۲ بدست آمده است و لذا این نتیجه حاصل می‌شود که این فرضیه تایید می‌شود و می‌توان عنوان کرد که بین تحصیلات تکمیلی و اخلاق و حرفه حسابداری رابطه معنی داری وجود دارد. فرضیه اول: با توجه به جدول ۴، میزان سطح معنی داری برای فرضیه اول کمتر از ۰,۰۵ با مقدار تی ۱۱,۷۱۸ بدست آمده است و لذا این نتیجه حاصل می‌شود که این فرضیه تایید می‌شود و می‌توان عنوان کرد که بین کیفیت تحصیل و حرفه حسابداری رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه دوم: با توجه به جدول ۴، میزان سطح معنی داری برای فرضیه دوم کمتر از ۰,۰۵ با مقدار تی ۱۰,۵۵۹ بدست آمده است و لذا این نتیجه حاصل می‌شود که این فرضیه تایید می‌شود و می‌توان عنوان کرد که بین مهارت دانشجویان و حرفه حسابداری رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه سوم: با توجه به جدول ۴، میزان سطح معنی داری برای فرضیه سوم کمتر از ۰,۰۵ با مقدار تی ۱۰,۷۸۵ بدست آمده است و لذا این نتیجه حاصل می‌شود که این فرضیه تایید می‌شود و می‌توان عنوان کرد که بین علاقتمندی دانشجویان و

حرفه حسابداری رابطه معنی‌داری وجود دارد. بر اساس نتایج این آزمون مشخص گردید که بین تحصیلات تکمیلی و حرفه حسابداری رابطه معنی‌داری وجود دارد.

محدودیت پژوهش علاوه بر محدودیت‌های ذاتی پرسشنامه آن بود که فقط در موسسه آموزش عالی پرنده اجرا شد. بنابراین قابل تعمیم به کل دانشجویان در دانشگاه‌های دیگر نیست. بنابراین پیشنهاد می‌شود برای دستیابی به نتایج دقیق‌تر در زمینه عوامل موثر بر عدم تمایل به پژوهش، تحقیقات آتی بر روی دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته‌های دیگر نیز مورد توجه قرار گیرد.

منابع

- ✓ حکاک، محمد، حزنی، سیدعلی، مروتی، حمید، اخلاقی، طاهره، (۱۳۹۷)، عارضه‌یابی پژوهشی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه، پژوهش در آموزش علوم پزشکی، جلد ۱۰، شماره ۲، صص ۴۶-۵۷.
- ✓ دهقانی، مرضیه، شاه‌ملکی، پرستو، (۱۳۹۶)، بررسی موانع تحقیق و پژوهش در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران، یازدهمین کنگره ملی پیشگامان پیشرفت، تهران، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، https://www.civilica.com/Paper-KPIP11-KPIP11_158.html
- ✓ سلیمانی، جواد، سلیمانی، حجت، صالح‌فر، داوود، (۱۳۹۳)، تبیین عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش، پژوهش حسابداری، شماره ۱۳، صص ۹۸-۱۱۶.
- ✓ سلیمان‌پور قراقلو، سمیرا، فرج‌پهلوی، عبدالحسین، حیدری، غلامرضا، (۱۳۹۵)، اشتراک دانش و عوامل موثر بر آن در میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز در سالتحصیلی ۹۳-۹۴، مجله مطالعات کتابداری و علم اطلاعات شماره ۱۸، صص ۴۴-۱۹.
- ✓ شجاع، رضا، غلامیان، جواد، جوادیان صراف، نصراله، (۱۳۸۸)، تعیین نگرش، گرایش و سطح مهارت دانشجویان تحصیلات تکمیلی نسبت به فناوری اطلاعات، نامه آموزش عالی، دوره ۲، شماره ۶، صص ۱۰۱-۱۱۹.
- ✓ شفیع‌پور، سیدمجتبی، دادگر، شهرام، (۱۳۹۱)، عدم موفقیت تحقیقات حسابداری در ارتقای حرفه حسابداری، فصلنامه پژوهش حسابداری، دوره ۲، شماره ۴، صص ۵۱-۷۵.
- ✓ کردزنگنه، آزاده، ام‌النبین، صابر، مریم، صابر، (۱۳۹۲)، بررسی وضعیت کیفیت تحصیلات تکمیلی از دیدگاه دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه شیراز، فصلنامه انجمن آموزش عالی ایران، دوره ۶، شماره ۱، صص ۱۸۰-۱۵۸.
- ✓ فلاح‌حقیقی، نگین، پرهیزکار، مرتضی، (۱۳۹۱)، تحلیلی بر نقش و اهمیت تحصیلات تکمیلی پژوهش محور در توسعه کارآفرینی دانشگاهی، اولین همایش ملی بررسی چالش‌ها و راهکارهای توسعه تحصیلات تکمیلی پژوهش محور در ایران، تهران، جهاد دانشگاهی، دانشگاه علم و فرهنگ، https://www.civilica.com/Paper-USC01-USC01_015.html
- ✓ قاضی‌طباطبایی، محمود، مرجایی، سیدهادی، (۱۳۸۰)، بررسی عوامل موثر بر خود اثربخشی دانشگاهی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه تهران، فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، شماره ۱۹، صص ۳۲-۴۵.

- ✓ منفرد، نوذر، رجب بیگی، مجتبی، یاسمی، مهران، (۱۳۹۴)، عوامل موثر بر موفقیت شغلی دانش آموختگان رشته های شیلاتی موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی، فصلنامه پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، دوره ۷، شماره ۳۳، صص ۱۱۱-۱۲۱.
- ✓ نداف، مهدی، درزیان عزیزی، عبدالهادی، نیسی، عبدالحسین، صابری زاده، جهانگیر، (۱۳۹۴)، بررسی نقش رفتارهای مالی در موفقیت تحصیلی و رضایتمندی دانشجویان (مورد مطالعه: دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاههای کلان شهر اهواز)، چهارمین کنفرانس ملی مدیریت و حسابداری، تهران، موسسه اطلاع رسانی نارکیش، https://www.civilica.com/Paper-ACCFIN04-ACCFIN04_149.html
- ✓ Elizabeth V. Grace and Thomas G. Black (2011), *Performance Predictors In A Graduate Accounting Program -Emerald-*{2011};(1)-117-138
- ✓ Chaoying T, Xuechen D (2014), *Graduate students' creative professional virtual community behaviors and their creativity-Elsever-*{2014};(41)-464-470

